

Opgave 1 Papier hier!

uit Nieuwsvoornop.nl, december 2014:

Het aantal papieren krantenabonnementen is in de periode 2005-2012 enorm gedaald. Dat is onder andere het gevolg van een toenemend aantal alternatieve nieuwsbronnen zoals televisie, internet en gratis papieren kranten. De compensatie voor deze daling wordt door de dagbladaanbieders voornamelijk gezocht in het aanbieden van digitale kranten. Hierdoor kan de lezer sinds 2012 bij veel dagbladaanbieders kiezen tussen twee typen abonnementen:

- een papierplus-abonnement (papieren + digitale krant)
- een digitaal abonnement (alleen digitale krant).

Gebruik bovenstaand krantenbericht.

- 2p 1 Zijn de genoemde “alternatieve nieuwsbronnen zoals televisie, internet en gratis papieren kranten” substitutiegoederen of complementaire goederen van het papieren krantenabonnement?
Maak een keuze en licht deze toe.

In de periode 2005-2012 zagen de drie grootste dagbladaanbieders, het Hollands Dagblad, de 7Provinciën en de Krant van Vandaag, hun gezamenlijk marktaandeel veranderen.

Gebruik bron 1.

- 2p 2 Bereken de procentuele verandering van het gezamenlijk marktaandeel van deze drie dagbladaanbieders in de periode 2005-2012 en geef aan of deze verandering een daling of een stijging betreft.

Vanaf 2012 verkoopt de Krant van Vandaag zowel een papierplus-abonnement als een digitaal abonnement. Door stijgende papiergeboden en toenemende distributiekosten is het papierplus-abonnement in de periode 2012-2014 duurder geworden (zie bron 2), terwijl de prijs van een digitaal abonnement gelijk is gebleven (zie bron 3). Een marketingmedewerker van de Krant van Vandaag doet de volgende uitspraken:

- 1 “De vraaglijn van een digitaal abonnement is in de periode 2012-2014 verschoven, omdat de prijs van een papierplus-abonnement is gestegen.”
- 2 “Hierdoor is het consumentensurplus op de markt van digitale abonnementen toegenomen.”

Gebruik bron 2.

- 3p 3 Bereken het aantal papierplus-abonnementen van de Krant van Vandaag in 2014.

Gebruik uitspraak 1 en bron 3.

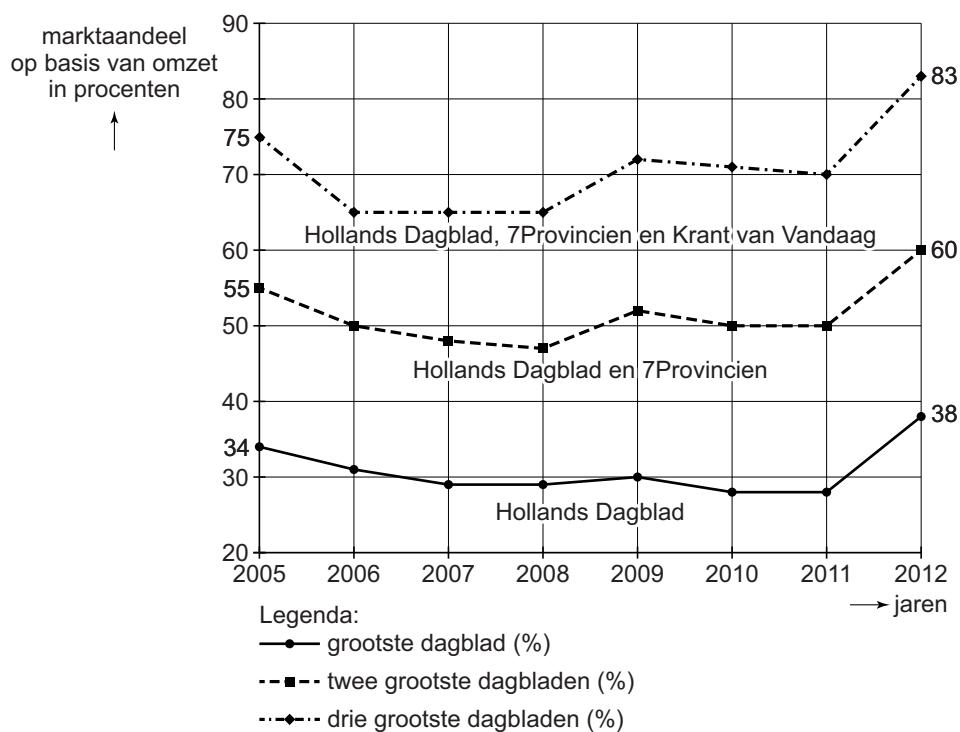
- 1p 4 Geef een andere oorzaak dan genoemd in uitspraak 1 waarom de vraaglijn van het digitale abonnement verschoven kan zijn.

Gebruik uitspraak 2 en bron 3.

- 2p 5 Geef met letters de **toename** aan van het consumentensurplus van het digitale abonnement, zoals bedoeld in uitspraak 2.

Opgave 1 Papier hier!

bron 1 marktaandelen op basis van de omzet van de drie grootste dagbladaanbieders van papieren krantenabonnementen

bron 2 gegevens van het papierplus-jaarabonnement van de Krant van Vandaag (periode 2012-2014)

	2012	2013	2014
prijs papierplus-jaarabonnement in euro's	390	398	409
aantal papierplus-jaarabonnementen	713.000	696.600	.....
prijselasticiteit vraag papierplus-jaarabonnement	-1,1	-1,1	-1,1

bron 3 gegevens van het digitale jaarabonnement van de Krant van Vandaag (periode 2012-2014)

